

Versiune anonimată

Traducere

C-202/24 - 1

Cauza C-202/24 [Alchaster]ⁱ

Cerere de decizie preliminară

Data depunerii:

14 martie 2024

Instanța de trimitere:

Supreme Court (Irlanda)

Data deciziei de trimitere:

7 martie 2024

Reclamant:

Minister for Justice and Equality

Pârât:

MA

SUPREME COURT

[OMISSIS]

**TRIMITERE PRELIMINARĂ ADRESATĂ CURȚII DE JUSTITIE A
UNIUNII EUROPENE ÎN TEMEIUL ARTICOLULUI 267 DIN
TRATATUL PRIVIND FUNCȚIONAREA UNIUNII EUROPENE**

[OMISSIS]

MINISTER FOR JUSTICE

RECLAMANT

ⁱ Numele prezentei cauze este un nume fictiv. Acesta nu corespunde numelui real al niciuneia dintre părțile la procedură.

ȘI

MA

PĂRĂT

**ORDONANȚĂ DIN 7 MARTIE 2024 PRIVIND TRIMITEREA
PRELIMINARĂ ADRESATĂ CURȚII DE JUSTIȚIE A UNIUNII
EUROPENE ÎN TEMEIUL ARTICOLULUI 267 DIN TRATAT**

Având în vedere cererea formulată de pârât [OMISSIS], pe de o parte, de încuviințare a formulării unui recurs împotriva hotărârii High Court (Înalta Curte, Irlanda) [OMISSIS] pronunțate la 24 octombrie 2022 și a ordonanțelor date în [aceeași zi] [OMISSIS] și la 7 noiembrie 2022 de predare a pârâtului către Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord și de respingere [OMISSIS] a încuviințării formulării unui apel la Court of Appeal (Curtea de Apel, Irlanda) și, pe de altă parte, de anulare prin ordonanță a hotărârii și a ordonanțelor menționate mai sus, care a făcut obiectul unei ședințe în fața prezentei instanțe la 3 octombrie 2023.

Prin urmare, după ce a luat cunoștință de hotărârea acestei instanțe din 17 ianuarie 2023 prin care se încuviințează formularea unui recurs, de recursul formulat împotriva hotărârii și a ordonanțelor High Court (Înalta Curte) menționate anterior, de documentele la care s-a făcut trimitere și de observațiile scrise depuse în numele părților respective și după ascultarea [OMISSIS] [reprezentanților legali ai părților]

[OMISSIS]

Curtea, considerând că se ridică o problemă de drept al Uniunii Europene necesară pentru soluționarea prezentelor proceduri, cu privire la care este necesar să se adreseze o trimitere preliminară Curții de Justiție a Uniunii Europene

[OMISSIS]

Și, de asemenea, întrucât Curtea consideră că soluționarea chestiunilor dintre părțile la acest apel ridică probleme privind interpretarea corectă a anumitor dispoziții ale dreptului Uniunii Europene, și anume interpretarea Deciziei-cadru din 13 iunie 2002 privind mandatul european de arestare și procedurile de predare între statele membre (denumită în continuare „decizia-cadru”) și a articolului 49 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”)

CURTEA A DECIS SĂ ADRESEZE Curții de Justiție a Uniunii Europene, în temeiul articolului 267 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, astfel cum se prevede în hotărârea menționată și în ordonanța de trimitere, următoarea întrebare:

În cazul în care, în temeiul Acordului comercial și de cooperare din 30 decembrie 2020 (care încorporează dispozițiile Deciziei-cadru din 13 iunie 2002 în ceea ce privește predarea persoanelor pe baza unui mandat european de arestare), predarea este solicitată în scopul urmăririi penale a infracțiunilor de terorism, iar persoana în cauză încearcă să se opună acestei predări invocând faptul că ar constitui o încălcare a articolului 7 din CEDO și a articolului 49 alineatul (2)^{1*} din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene pe baza faptului că a fost introdus un act normativ care modifică partea din pedeapsă ce trebuie executată în detenție, precum și modalitățile de liberare condiționată, și care a fost adoptat după data presupusei infracțiuni pentru care se solicită predarea și, atunci când se aplică următoarele considerații:

- (i) Statul solicitant (în acest caz, Regatul Unit) este parte la CEDO și pune în aplicare convenția în dreptul său intern în conformitate cu Human Rights Act, 1998 (Legea privind drepturile omului din 1998);
- (ii) Aplicarea măsurilor în cauză deținuților care execută deja o pedeapsă pronunțată de o instanță a fost considerată compatibilă cu convenția de către instanțele din Regatul Unit [inclusiv Supreme Court of the United Kingdom (Curtea Supremă a Regatului Unit)];
- (iii) Orice persoană, inclusiv persoana în cauză dacă a fost predată, poate sesiza Curtea Europeană a Drepturilor Omului cu o plângere;
- (iv) Nu există niciun temei pentru a considera că o hotărâre a Curții Europene a Drepturilor Omului nu ar fi pusă în aplicare de statul solicitant;
- (v) În consecință, Curtea este convinsă că nu s-a stabilit că predarea implică un risc real de încălcare a articolului 7 din convenție sau a Constituției;
- (vi) Nu se sugerează că articolul 19 din cartă se opune predării;
- (vii) Articolul 49 din cartă nu se aplică procesului de judecată sau de stabilire a pedepsei;
- (viii) Nu s-a susținut că sunt motive să se creadă că există o diferență semnificativă între aplicarea articolului 7 din convenție și a articolului 49 din cartă;

O instanță a cărei decizie nu este supusă vreunei căi de atac în sensul articolului 267 al treilea paragraf TFUE și ținând seama de articolul 52 alineatul (3) din cartă și de obligația de încredere dintre statele membre și

* N. T.: Se pare că instanța de trimitere a avut intenția de a face referire mai curând la articolul 49 alineatul (1) teza a doua din cartă.

cele obligate să efectueze predarea conform dispozițiilor privind MEA în temeiul Acordului comercial și de cooperare, este îndreptățită să concluzioneze că persoana solicitată nu a reușit să demonstreze existența unui risc real ca predarea sa să constituie o încălcare a articolului 49 alineatul (2) din cartă, sau o astfel de instanță este obligată să efectueze o cercetare suplimentară și, în cazul unui răspuns afirmativ, care este natura și întinderea acestei cercetări?

CURTEA DISPUNE DE ASEMENEA suspendarea soluționării prezentului apel până la pronunțarea de către Curtea de Justiție a Uniunii Europene a unei decizii preliminare cu privire la întrebarea adresată sau până la adoptarea între timp a unei noi ordonanțe.

[OMISSIS]

[OMISSIS]

SUPREME COURT [CURTEA SUPREMĂ]

[OMISSIS]

**ÎN CAUZA AVÂND CA OBIECT EUROPEAN ARREST WARRANT ACT
2003 (LEGEA DIN 2003 PRIVIND MANDATUL EUROPEAN DE
ARESTARE)(ASTFEL CUM A FOST MODIFICATĂ)**

ȘI LITIGIUL

DINTRE

MINISTER FOR JUSTICE

RECLAMANT

ȘI

MA

PÂRÂT

Trimitere preliminară

- 1 Prin hotărârea pronunțată la 7 martie 2024 ([2024] IESC 9), Supreme Court (Curtea Supremă) a decis să adreseze Curții de Justiție, în conformitate cu articolul 267 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, o întrebare cu privire la interpretarea Deciziei-cadru din 13 iunie 2002 privind mandatul european de arestare și procedurile de predare între statele membre (denumită în continuare „decizia-cadru”) și a articolului 49 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”).

- 2 Cererea este formulată în contextul cererii de predare a lui MA (denumit în continuare „recurentul”) către Regatul Unit în baza unui mandat emis în temeiul Acordului comercial și de cooperare din 30 decembrie 2020 dintre Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice, pe de o parte, și Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, pe de altă parte (denumit în continuare „ACC”)
- 3 ACC reglementează relațiile dintre Regatul Unit și Comunitatea Europeană și, în special în vederea soluționării prezentului apel, prevede continuarea sistemului mandatului european de arestare în vigoare la data respectivă. Titlul VII din partea 3 din ACC se aplică mandatelor de arestare emise în conformitate cu articolul 98 din Withdrawal of the United Kingdom from the European Union (Consequential Provisions) Act 2019 [Legea din 2019 privind retragerea Regatului Unit din Uniunea Europeană (dispoziții consecutive)]. Titlul VII prevede modalitățile de predare dintre Regatul Unit și Uniunea Europeană în ceea ce privește predarea persoanelor după încheierea perioadei de tranziție la 31 decembrie 2020. Aceste dispoziții sunt identice cu mecanismele de extrădare prevăzute de decizia-cadru.
- 4 Titlul VII din partea 3 din ACC a fost pus în aplicare în dreptul intern irlandez prin S.I. 720 din 2020, European Arrest Warrant (Application to Third Countries) (United Kingdom) Order 2020 [Ordinul din 2020 privind mandatul european de arestare (aplicarea în cazul țărilor terțe) (Regatul Unit)], adoptat în temeiul articolului 2 alineatul (2) din European Arrest Warrant (Application to Third Countries and Amendment) and Extradition (Amendment) Act 2012 [Legea din 2012 privind mandatul european de arestare (aplicarea în țări terțe și modificare) și extrădarea (modificare)], prin care Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord a fost desemnat ca țară terță căreia i se aplică Legea din 2003.
- 5 În temeiul dispozițiilor deciziei-cadru, Minister for Foreign Affairs and Trade (ministrul afacerilor externe și comerțului) poate desemna un stat terț în scopul funcționării sistemului mandatului european de arestare pentru țări care nu sunt membre ale Uniunii. În urma hotărârii Curții de Justiție a Uniunii Europene și a S.I. 150 din 2021, Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord a fost desemnat drept stat emitent și stat membru în scopul aplicării regimului mandatului european de arestare.
- 6 În consecință, în sensul legislației naționale și al deciziei-cadru, Regatul Unit trebuie să fie tratat ca și când ar fi un stat membru în scopul funcționării regimului MEA, astfel încât o cerere de predare în baza unui mandat din partea acestei jurisdicții trebuie tratată în temeiul Legii din 2003 și al deciziei-cadru.
- 7 Se propune ca recurentul să fie pus sub acuzare pentru infracțiuni de terorism și ca, în cazul în care este declarat vinovat și condamnat la o pedeapsă cu închisoarea, dreptul său de a fi liberat condiționat să fie reglementat de legislația Regatului Unit adoptată în 2021, după ce infracțiunile în cauză se presupune că au fost săvârșite.

- 8 Patru mandate de arestare au fost emise de District Judge (judecătorul districtual din cadrul Magistrates' Courts of Northern Ireland (tribunalul de primă instanță din Irlanda de Nord)] la 26 noiembrie 2021 pentru patru infracțiuni: infracțiunea de apartenență la o organizație interzisă, infracțiunea de coordonare a activităților unei organizații implicate în comiterea de acte de terorism, infracțiunea de asociere în vederea coordonării activităților unei organizații implicate în comiterea de acte de terorism și infracțiunea de pregătire în vederea comiterii de acte de terorism. Mandatul de predare Regatul Unit-Uniunea Europeană a indicat durata maximă a pedepsei privative de libertate care poate fi aplicată pentru infracțiunile respective. În ceea ce privește prima infracțiune menționată se poate aplica o pedeapsă cu închisoarea de cel mult 10 ani, în cazul condamnării în urma punerii sub acuzare, iar în ceea ce privește celelalte trei infracțiuni, pedeapsa detențiunii pe viață, în cazul condamnării în urma punerii sub acuzare. Se presupune că infracțiunile au fost săvârșite între 18 iulie 2020 și 20 iulie 2020.
- 9 Modificările legislative ale regimului care permite liberarea condiționată au fost aduse prin Terrorist Offenders (Restriction of Early Release) Act 2020 [Legea din 2020 privind persoanele care au săvârșit infracțiuni de terorism (limitarea posibilității de liberare anticipată)] și articolul 20A din Criminal Justice (Northern Ireland) Order 2008 [Ordinul din 2008 privind justiția penală (Irlanda de Nord)], astfel cum a fost introdus prin articolul 30 din Counter Terrorism and Sentencing Act 2021 [Legea din 2021 privind combaterea terorismului și stabilirea pedepselor]. Aceste modificări au devenit operaționale în ceea ce privește Irlanda de Nord începând cu 30 aprilie 2021. Consecința modificărilor a fost aceea că o persoană condamnată pentru anumite infracțiuni din categoria celor de terorism nu ar mai avea dreptul la liberare condiționată în mod automat după executarea a jumătate din durata pedepsei, ci ar trebui să execute cel puțin două treimi din durata pedepsei înainte de a putea fi permisă liberarea condiționată. În plus, spre deosebire de regimul anterior, liberarea condiționată ar trebui mai întâi să fie aprobată de Parole Commissioners (comisia pentru liberare condiționată).
- 10 Recurentul susține că predarea este incompatibilă cu drepturile sale în temeiul articolului 7 din convenție. Articolul 7 prevede:
- „1. *Nimeni nu poate fi condamnat pentru o acțiune sau o omisiune care, în momentul în care a fost săvârșită, nu constituia o infracțiune, potrivit dreptului național și internațional. De asemenea, nu se poate aplica o pedeapsă mai severă decât aceea care era aplicabilă în momentul săvârșirii infracțiunii.*
2. *Prezentul articol nu va aduce atingere judecării și pedepsirii unei persoane vinovate de o acțiune sau de o omisiune care, în momentul săvârșirii sale, era considerată infracțiune potrivit principiilor generale de drept recunoscute de națiunile civilizate.*”
- 11 Curtea Europeană a Drepturilor Omului (denumită în continuare „Curtea EDO”) a respins propunerea potrivit căreia modificările cu efect retroactiv aduse sistemelor

de predare sau de liberare anticipată constituie o încălcare a articolului 7, întrucât astfel de măsuri nu fac parte din „pedeapsă” în sensul articolului. Deciziile pronunțate în cauzele *Hogben împotriva Regatului Unit* (cererea nr. 11653/85) și *Uttley împotriva Regatului Unit* (cererea nr. 36946/03) ilustrează această abordare. În niciuna din cele două cauze nu s-a constatat o încălcare a articolului 7, în pofida introducerii unor limitări ale dreptului la liberare condiționată care prelungeau retroactiv perioada pe care reclamanții urmau să o petreacă în detenție. Mai degrabă, măsurile au fost calificate drept punere în aplicare sau executare a unei pedepse, care nu putea fi considerată ca fiind intrinsec gravă, dat fiind că natura și finalitatea lor au rămas facilitarea liberării anticipate. Aceasta a fost și concluzia în cauza *Kafkaris împotriva Ciprului* (cererea nr. 21906/04), [2009] 49 E.H.R.R. 35.

- 12 Ulterior, Curtea EDO a pronunțat o hotărâre care, potrivit recurentului, ilustrează o diferență de abordare. În cauza *Del Río Prada împotriva Spaniei* (cererea nr. 42750/09), (2014) 65 E.H.R.R. 37, Curtea EDO a stabilit că distincția dintre o măsură care constituie o „pedeapsă” și o măsură care privește „executarea” și „punerea în aplicare” a acesteia poate să nu fie întotdeauna clară (punctul 85) și a recunoscut că măsurile luate în cursul executării unei pedepse pot avea o incidență asupra domeniului său de aplicare (punctul 90). Astfel, potrivit recurentului, cauza *Del Río Prada* a scos în evidență o abordare mai flexibilă din partea Curții EDO în ceea ce privește aplicarea articolului 7 decât jurisprudența sa anterioară. Recurentul susține că noul regim de stabilire a pedepsei și de liberare condiționată în vigoare în Irlanda de Nord are ca efect practic creșterea perioadei petrecute de o persoană în penitenciar, astfel încât, pe fond, el este expus unei pedepse mai severe decât cea care ar fi putut fi aplicată la momentul presupusei săvârșiri a infracțiunii în cauză. În plus, susține că transferul de funcții de la instanța investită cu soluționarea cauzei care stabilea în parte termenul pentru liberare condiționată către comisia pentru liberare condiționată constituie o modificare fundamentală a „identității” sau a „întinderii” (expresie utilizată în cauza *Del Río Prada*) pedepsei.
- 13 În cadrul prezentului recurs se pune în discuție dacă și în ce măsură hotărârea pronunțată în cauza *Del Río Prada* constituie o modificare a jurisprudenței anterioare a Curții EDO, iar pârâtul susține că nu a existat nicio modificare a principiilor. Aceasta se întemeiază în special pe Hotărârea pronunțată în cauza *Abedin împotriva Regatului Unit* (cererea nr. 54026/16), (2021) 72 E.H.R.R. SE6.
- 14 În cauza *R/Morgan & Ors.*, o acțiune împotriva legislației britanice în discuție în prezenta trimitere preliminară a fost introdusă de patru persoane, fiecare dintre acestea fiind deja condamnată la momentul în care au fost efectuate modificările legislative, care au susținut că aplicarea în cazul lor a noului regim legislativ însemna că urmau să suporte o pedeapsă mai severă și că aveau o așteptare legitimă de a fi tratate conform regimului aplicabil la momentul săvârșirii infracțiunii sau al aplicării pedepsei.

- 15 Court of Appeal of Northern Ireland (Curtea de Apel din Irlanda de Nord) a statuat că, având în vedere faptul că apelanții fuseseră deja condamnați sub imperiul vechiului regim la momentul în care au fost efectuate modificările, aplicarea noii legi constituia o aplicare retroactivă a unei pedepse care echivala cu o modificare sau o redefinire a pedepsei aplicate de instanța investită cu soluționarea cauzei și că, prin urmare, era contrară articolului 7 din convenție: [2021] NICA 67. Instanța respectivă a pronunțat o declarație de incompatibilitate, dar, având în vedere rolul pe care îl joacă convenția în funcționarea și aplicarea legislației în Irlanda de Nord, a refuzat să pronunțe o ordonanță prin care să constate nevaliditatea sau inopozabilitatea legii de modificare.
- 16 Supreme Court of the United Kingdom (Curtea Supremă a Regatului Unit) a încuviințat introducerea unui recurs împotriva hotărârii Court of Appeal of Northern Ireland (Curtea de Apel din Irlanda de Nord) și, în hotărârea sa din 19 aprilie 2023, această instanță a admis recursul formulat de Minister of Justice și a anulat declarația de incompatibilitate. Aceasta a constatat că aplicarea retroactivă a articolului 30 din Legea din 2021 privind combaterea terorismului și stabilirea pedepselor nu este incompatibilă cu articolele 5 și 7 din convenție: [*Morgan and ors./Ministry of Justice (Northern Ireland)*] [2023] UKSC 14; 2023 2 W.L.R. 905.
- 17 UK Supreme Court (Curtea Supremă a Regatului Unit) [OMISSIS] a considerat că nu a existat o majorare retroactivă a pedepsei și că ceea ce s-a modificat era „modalitatea de executare a pedepselor privative de libertate determinate, prevăzute de lege, aplicate inculpaților” (punctul 116). În consecință, modificările legislative nu intrau în sfera noțiunii de „lege” de la articolul 7 (punctul 117), și nu au încălcat cerințele prevăzute la articolul 5, inclusiv cerința de previzibilitate (punctele 128-129)
- 18 Pe scurt, UK Supreme Court (Curtea Supremă a Regatului Unit) a statuat la punctul 114.

„Natura măsurilor a fost aceea de a modifica modalitățile de executare a pedepselor privative de libertate determinate prin limitarea dreptului la liberare condiționată al deținuților teroriști. Natura și scopul modificărilor aduse prin articolul 30 din Legea din 2021 și prin articolul 20A din Ordinul din 2008 nu au fost acelea de a prelungi durata pedepselor privative de libertate cu durată determinată aplicate inculpaților. Durata acestor pedepse nu a fost majorată în niciun caz.”

- 19 [OMISSIS] [Judecătorul care redactează hotărârea UK Supreme Court (Curtea Supremă a Regatului Unit)] a observat că, în cauza *Del Río Prada*, Curtea EDO a statuat că severitatea ordinului nu era determinantă în sine și că, întrucât natura și scopul măsurii sunt de a permite liberarea anticipată, aceasta nu poate fi considerată ca fiind intrinsec gravă. A observat, în plus, că o modificare a executării sau a punerii în aplicare a pedepsei nu intra sub incidența articolului 7, statele contractante fiind libere să își stabilească propria politică penală în ceea ce

privește astfel de modificări, și, prin urmare, recursul formulat de ministru a fost admis.

- 20 Este clar că, în Irlanda de Nord, judecătorul este implicat în stabilirea părții din durata pedepsei care trebuie executată înainte de liberarea condiționată. În consecință, trebuia ca mandatele propriu-zise în cauzele *Morgan* să fie modificate printr-o decizie administrativă și tocmai acest element al noului proces a fost considerat de Court of Appeal of Northern Ireland (Curtea de Apel din Irlanda de Nord) ca reprezentând o „subminare” a pedepsei, ceea ce a dus la constatarea unei încălcări a convenției.
- 21 UK Supreme Court (Curtea Supremă a Regatului Unit) a statuat că nu rezulta că erodarea funcției a contribuit la stabilirea pedepsei. Argumentul invocat în prezentul recurs este mai fragil decât cel din cauza *Morgan*, întrucât recurentul nu a fost declarat vinovat sau condamnat, iar noul regim de liberare condiționată aplicabil acestuia va fi regimul actual. Nu va exista nicio ingerință retroactivă într-o hotărâre judecătorească.

Abordarea corectă a unei cereri de predare în temeiul deciziei-cadru

- 22 Punctul de plecare pentru o instanță sesizată cu o cerere de predare în temeiul deciziei-cadru este obligația și responsabilitatea statului solicitat de a preda, cu singura condiție ca un inculpat să se poată opune predării pentru motivul că drepturile sale prevăzute de convenție ar putea fi încălcate ca urmare a predării.
- 23 Statul solicitant este parte contractantă la convenție, a integrat convenția în dreptul său intern, compatibilitatea regimului a fost examinată și confirmată de instanțele din acest stat și există un drept de a formula cereri individuale în fața Curții EDO. Nu a fost pus la îndoială în mod serios în cursul dezbaterilor faptul că, în cazul returnării recurentului în Irlanda de Nord, acesta dispune de o cale de atac pentru a introduce o cerere individuală în fața Curții EDO cu privire la interpretarea adecvată a convenției și la aspectul dacă regimul pedepselor și al liberării condiționate în vigoare în prezent în Irlanda de Nord ar putea constitui o pedeapsă retroactivă.
- 24 Având în vedere imperativul din dreptul intern irlandez, din Legea din 2003 privind mandatul european de arestare (astfel cum a fost modificată) și din decizia-cadru, astfel cum a fost interpretată prin hotărârile acestei instanțe și ale Curții de Justiție a Uniunii Europene, argumentul recurentului potrivit căruia predarea către Irlanda de Nord ar încălca drepturile sale prevăzute de convenție nu este susținut nici de fapte, nici de argumentele invocate în numele său. Nu numai că nu a fost identificată nicio deficiență sistemică care ar sugera o încălcare probabilă și flagrantă a drepturilor prevăzute de convenție în cazul în care s-ar dispune predarea, dar jurisprudența recentă a instanțelor din Irlanda de Nord și, în cadrul apelului, a UK Supreme Court (Curtea Supremă a Regatului Unit) prezintă un sistem juridic în care convenția este adoptată și aplicată în mod solid și neechivoc. Abordarea pe care această instanță trebuie să o adopte cu privire la

cererea de predare nu permite refuzarea returnării pe baza unei analize potrivit căreia hotărârea UK Supreme Court (Curtea Supremă a Regatului Unit) în cauza *Morgan* a fost pronunțată în mod eronat. Nimic din împrejurările prezentei cauze nu este de natură să sugereze că drepturile recurentului de a invoca convenția nu vor fi pe deplin respectate și analizate. În plus, recurentul dispune de o cale de atac pentru a sesiza Curtea la Strasbourg, unde se vor efectua o analiză și o examinare definitivă și avizată a modificărilor legislative.

- 25 Prin urmare, instanța de trimitere a respins argumentul potrivit căruia predarea ar trebui refuzată în temeiul articolului 37 din cauza unei presupuse încălcări a drepturilor prevăzute de convenție, iar recursul a fost respins pentru acest motiv.

Problema referitoare la drepturile prevăzute de cartă

- 26 Cu toate acestea, un alt aspect complex este evident în speță. Atunci când examinează dacă trebuie admisă cererea de predare, instanța de trimitere se axează în mod clar și pe aplicarea dreptului Uniunii, căruia i se aplică cartă, și care ridică, așadar, o problemă privind termenii articolului 49 din cartă, care este redactat în termeni identici cu cei ai articolului 7 din convenție. Întrebarea este dacă, în condițiile în care instanța solicitată ajunge la o concluzie motivată potrivit căreia nici Constituția, nici convenția nu impun refuzul predării, raționamentul care conduce la această concluzie este suficient pentru a răspunde în mod adecvat unui argument întemeiat pe respectarea cartei? În plus, este necesar ca statul de executare să efectueze o evaluare a compatibilității cu cartă a noului regim de stabilire a pedepselor din Irlanda de Nord pentru infracțiunile de terorism?
- 27 Articolul 49 din cartă corespunde articolului 7 din convenție și, prin urmare, se aplică articolul 52 alineatul (3). În consecință, se ridică două întrebări:
- (i) Persoana căutată a demonstrat prin probe sau a dovedit prin argumente că domeniul de aplicare al drepturilor care ar putea fi implicate în temeiul cartei este diferit de cel al drepturilor recunoscute, stabilite și care fac obiectul jurisprudenței convenției?
 - (ii) Persoana căutată a indicat vreun element din dreptul Uniunii Europene care ar putea sugera că acesta diferă de protecția acordată în prezent în conformitate cu jurisprudența Curții EDO?
- 28 Curtea de Justiție a statuat că articolul 49 din cartă corespunde sau se bazează pe articolul 7 din convenție. Acest lucru este clar în cauza *Rosneft* (C-72/15, punctele 164-165), *Mas și MB* (C-42/17, punctul 54) și *JJ* (C-634/18, punctul 47). De asemenea, este menționat la punctul 52.111 și în sursele citate la nota de subsol 192 din Peers & ors, *The EU Charter of Fundamental Rights: A Commentary* (ediția a 2-a, Hart Publishing 2021).
- 29 Curtea de Justiție a Uniunii Europene a analizat implicațiile articolului 47 și ale articolului 48 alineatul (2) în sensul articolului 4 litera (a) din decizia-cadru, iar

distincția dintre aplicarea unei pedepse și punerea în aplicare sau executarea unei pedepse este o distincție care a fost admisă în dreptul Uniunii și reprezintă un element important al jurisprudenței Curții referitoare la articolul 4a din decizia-cadru: A se vedea, de exemplu: *Ardic*, C-571/17 PPU, în care Curtea a statuat că, în sensul articolului 4a alineatul (1) din decizia-cadru, în sfera noțiunii „decizie” nu intră o decizie privind executarea sau aplicarea unei pedepse privative de libertate pronunțate anterior, cu excepția cazului în care această decizie are ca obiect sau ca efect modificarea fie a naturii, fie a cuantumului pedepsei respective, iar autoritatea care a pronunțat-o a beneficiat în această privință de o marjă de apreciere. A se vedea de asemenea Hotărârile *Tupikas* (C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, punctele 78-80) și *Zdziaszek* (C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, punctele 85, 90 și 96).

- 30 Acest lucru a fost confirmat în hotărârea mai recentă a Curții în cauzele conexe C-514/21 și C-515/21, *LU & PH*, care privea revocările suspendării executării unei pedepse privative de libertate.
- 31 Cu toate acestea, nicio hotărâre a Curții de Justiție nu a examinat implicațiile articolului 49 din cartă asupra unei modificări a dispozițiilor privind liberarea condiționată care are impact asupra pedepsei aplicate persoanelor condamnate sau asupra persoanelor acuzate de infracțiuni care se presupune că au fost săvârșite înainte de o astfel de modificare. Acest lucru nu este surprinzător, întrucât domeniile în care dreptul penal al statelor membre implică aplicarea dreptului Uniunii nu sunt în general extinse.
- 32 În cazul în care MA ar trebui să fie predat pentru a fi judecat sub jurisdicția Irlandei de Nord, nicio problemă de drept al Uniunii nu ar fi inițiată în proces și, astfel, în cadrul unui proces penal în această jurisdicție, în general, nu se inițiază nicio problemă de drept al Uniunii întrucât un proces penal nu privește în general aplicarea sau punerea în aplicare a dreptului european, deși, desigur, în cazuri specifice, ar putea să privească. Carta prevede în mod explicit că nu „creează nicio competență sau sarcină nouă” pentru Uniune, cu alte cuvinte, nu își extinde competența în materie penală. În consecință, carta sau orice drepturi ori exercitare a drepturilor în temeiul cartei nu ar avea niciun rol în cadrul procedurii penale naționale în discuție în prezentul apel.
- 33 Problema este mai degrabă aceea dacă statul solicitat este obligat – sau competent – să se pronunțe el însuși cu privire la problema dacă ar exista o încălcare a obligațiilor prevăzute de cartă ale statului solicitat în ceea ce privește predarea atunci când se susține că dispozițiile referitoare la pedeapsă care ar putea fi aplicate în statul solicitant sunt incompatibile cu articolul 49, deși astfel de dispoziții nu fac ele însele obiectul dispozițiilor articolului respectiv.
- 34 Primul principiu – și normă generală – rămâne acela că predarea unei persoane căutate în temeiul deciziei-cadru constituie norma generală și decurge din principiile cooperării și încrederii reciproce amintite mai sus.

- 35 În general, regimul MEA a fost interpretat în mod coerent de Curtea de Justiție a Uniunii Europene în sensul că impune ca orice persoană care se opune predării să prezinte motive justificative și temeinice pentru a crede că ar fi expusă unui risc real de a fi supusă unei încălcări a drepturilor. S-a demonstrat că cea mai mare parte a jurisprudenței în care Curtea a examinat drepturile prevăzute de cartă au fost cauze în care persoanele căutate au susținut că ar fi supuse unui tratament inuman sau degradant în sensul articolului 4 din cartă, a se vedea, de exemplu, cauzele conexe *L și P* (C-354/20 PPU și C-412/20 PPU). Astfel, articolul 19 alineatul (2) din cartă se aplică în mod specific deciziilor de strămutare, expulzare și extrădare și se opune strămutării atunci când există un risc serios de a fi supus pedepsei cu moartea, torturii sau tratamentelor inumane sau degradante, situație care nu se regăsește în speță.
- 36 În toate aceste cauze, instanțele judecătorești au subliniat nivelul ridicat al posibilității de argumentare și faptul că persoana căutată trebuie să demonstreze un risc real și substanțial, mai mult decât un risc ipotetic și mai mult decât simpla posibilitate de expunere la o astfel de încălcare.
- 37 Pentru a stabili dacă predarea MA de către această instanță ar constitui o încălcare a dreptului Uniunii, instanța ar trebui să fie convinsă că predarea ar constitui o încălcare a drepturilor prevăzute de cartă de care beneficiază MA. Nici un drept prevăzut de cartă de care beneficiază MA nu poate fi încălcat în cadrul procesului penal propriu-zis și, prin urmare, ceea ce se pune în discuție este dacă drepturile prevăzute de cartă sunt implicate în decizia de predare, altfel decât este prevăzut la articolul 19 și, în caz afirmativ, care trebuie să fie pragul pentru ca această instanță să ajungă la o concluzie cu privire la acest argument.
- 38 Explicația cu privire la articolul 52 alineatul (3) din cartă este clară cu privire la aspectul că „înțelesul și domeniul de aplicare” al drepturilor prevăzute de cartă se găsesc atât în textul convenției, cât și în jurisprudența Curții EDO. Cu toate acestea, dreptul Uniunii este autonom, iar Curtea de Justiție este arbitrul final al interpretării drepturilor prevăzute de cartă. Acest element, cel puțin pe plan teoretic, înseamnă că Curtea de Justiție ar putea ajunge la un punct de vedere diferit cu privire la înțelesul și la efectul dreptului la un proces echitabil prevăzut de cartă, precum și cu privire la modul în care – și dacă – noul regim de stabilire a pedepselor care funcționează în Irlanda de Nord poate fi analizat în raport cu aceste drepturi în scopul deciziei de predare. Deși se poate observa că au existat câteva sugestii în concluziile avocatului general potrivit cărora articolul 52 alineatul (3) permite Curții să adopte o interpretare diferită și, fără îndoială, mai exigentă a dispozițiilor cartei decât dispozițiile corespunzătoare ale convenției, astfel cum au fost interpretate, această abordare pare a fi incompatibilă cu termenii și intenția articolului 52 alineatul (3) și nu a fost adoptată de Curtea însăși. În cauza *Minister for Justice/Celmer* [2019] IESC 80, [2020] 1 I.L.R.M. 121, instanța a respins, în cadrul unui argument prezentat în numele pârâtului și al IHREC, ca o protecție mai extinsă a drepturilor în temeiul cartei în raport cu un drept echivalent în temeiul convenției să fie conferită, iar [OMISSIS] [președintele de ședință în această cauză] a considerat că ar trebui să existe

„îndrumări mai clare” din partea Curții de Justiție a Uniunii Europene pentru a susține un astfel de argument (la punctul 70).

- 39 Într-o hotărâre pronunțată în septembrie 2016 în urma unei cereri de decizie preliminară formulată de Curtea Supremă din Letonia, cauza C-182/15 - *Petruhin*, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a statuat că, atunci când este examinată o cerere de extrădare, nu este suficient ca un stat membru să verifice pur și simplu dacă statul solicitant este parte la convenție și a statuat că trebuie să se facă trimitere la articolul 4 din cartă (punctul 56) și că statul membru solicitat trebuie „să verifice dacă extrădarea nu va aduce atingere drepturilor prevăzute la articolul 19 din cartă” (punctul 60). Hotărârea *Petruhin* a fost confirmată de Curtea de Justiție a Uniunii Europene în cauza C-398/19 – *BY – Generalstaatsanwaltschaft Berlin*. Ceea ce este în discuție în speță, precum și în cauze recente, este problema aplicării cartei în afara cazurilor menționate la acest articol.
- 40 Prin urmare, în speță, întrebarea se rezumă la criteriile pe care autoritatea judiciară de executare trebuie să le aplice pentru a aprecia calitatea dreptului la un proces echitabil sau, altfel spus, respectarea principiului legalității pedepselor și dacă există riscul de încălcare a acestui drept, în împrejurări în care Curtea este convinsă că predării nu i se opune nici Constituția, nici convenția pentru motivele deja abordate.

Problema și concluzia instanței:

- 41 Prezenta instanță este conștientă de faptul că înțelesul și aplicarea drepturilor consacrate de cartă nu trebuie interpretate ca o măsură națională, ci trebuie să primească un înțeles autonom în dreptul european.
- 42 Prezenta instanță este o instanță de ultim grad de jurisdicție în sensul articolului 267 al treilea paragraf TFUE. Având în vedere Hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene în cauza *Conorzio Italian Management e Catania Multiservizi* (C-561/19, EU:C:2021:799, punctul 51) în ceea ce privește întinderea obligației respective, instanța nu este în măsură să reafirme că problema cu care este sesizată este atât de clară încât ar fi putut ajunge cu ușurință la o concluzie proprie în acest sens.
- 43 Având în vedere obligația instanței în cazul în care o chestiune nu este *acte clair* și întrucât această instanță este instanța de ultim grad de jurisdicție la nivelul căreia dreptul Uniunii este interpretat pe plan național, am ajuns la concluzia că o cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare în temeiul articolului 267 TFUE este, prin urmare, necesară. [OMISSIS] [precizări referitoare la oportunitatea generală de a adresa o ordonanță de trimitere].
- 44 Problema cu privire la care se adresează trimiterea preliminară se referă la impactul cartei. Recurentului, dacă este returnat în Irlanda de Nord și este condamnat, este foarte probabil să i se stabilească pedeapsa în împrejurări în care Legea privind detenția și punerea în libertate îi oferă, cel puțin într-un sens

subiectiv, un regim mai sever decât cel care prevala la momentul presupusei săvârșiri a infracțiunii. Noul regim aduce două modificări. Acesta majorează perioada pe care o persoană condamnată trebuie să o petreacă în penitenciar înainte de a putea solicita liberarea anticipată și impune un element administrativ sau discreționar suplimentar pentru acordarea beneficiului liberării care, în prezent, trebuie să fie aprobată de comisia pentru liberare condiționată, o condiție distinctă care nu exista până acum.

- 45 Se ridică problema dacă, atunci când se invocă faptul că un stat de executare este împiedicat, în temeiul articolului 49 din cartă și al articolului 7 din convenție, precum și, dacă este cazul, al dispozițiilor Constituției sale naționale, să predea o persoană unui stat solicitant, care este el însuși parte contractantă la convenție, pentru motivul că o modificare legislativă, adoptată ulterior presupusei săvârșiri a infracțiunii de către persoana respectivă, ar aplica o pedeapsă mai severă contrar articolului 49 din cartă și articolului 7 din convenție, iar o instanță a concluzionat că predarea nu constituie, pe de altă parte, o încălcare a drepturilor persoanei prevăzute de convenție, aceasta este totuși obligată să efectueze propria apreciere separată (care implică în mod necesar sesizarea Curții de Justiție a Uniunii Europene în temeiul articolului 267 TFUE) a chestiunii dacă predarea este împiedicată de articolul 49?
- 46 Curtea de Justiție nu a stabilit niciodată abordarea corectă a acestor probleme, iar jurisprudența Curții de la Strasbourg nu oferă niciun răspuns clar în acest sens.
- 47 Prin urmare, se propune să se adreseze întrebarea [OMISSIS] în temeiul articolului 267 TFUE [reiterează textual întrebarea adresată în ordonanța de trimitere de mai sus]

[OMISSIS]